

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

26 maart 1997

VOORSTEL VAN DECREET

**– van mevrouw Kathy Lindekens, de heren Tuur Van Wallendael en Jos Stassen
en mevrouw Nelly Maes –**

houdende de oprichting van een Vlaams Fonds voor de Letteren

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. De bestaansredenen van een Vlaams Fonds voor de Letteren

De definitieve beslissingsbevoegdheid inzake het Vlaamse letterenbeleid ligt in handen van de minister die bevoegd is voor cultuur. De minister laat zich daarbij adviseren door daartoe aangestelde commissies, idealiter samengesteld uit deskundige vertegenwoordigers van de literaire sector, om het letterenbeleid af te stemmen op de concrete behoeften die er in de sector leven. Er blijft een uitgesproken behoefte bestaan aan gefundeerde en beargumenteerde adviezen die bindend zijn, en aan een efficiënte communicatie tussen zowel de subsidieverleners onderling als de overheid en de sector. Even onmiskenbaar is de behoefte aan een stipte uitbetaling van toegekende subsidies, een langetermijnplanning en de continuering van werkbeurzen en tijdschrift- en productiesubsidies, en aan een grotere doorzichtigheid van de administratieve procedures.

Door middel van een aantal structurele ingrepen moeten de voorwaarden gecreëerd worden voor een subsidiebeleid dat efficiënt, deskundig en representatief werkt. Die wijzigingen moeten leiden tot een delegering van de beslissingsbevoegdheid over de subsidiëring van de letteren aan een op te richten Vlaams Fonds voor de Letteren, hierna het VFL te noemen.

In Nederland bestaat al sinds 1965 een soortgelijk fonds : de Stichting Fonds voor de Letteren, die autonoom en met veel gezag het Nederlandse subsidiebeleid inzake de letteren bepaalt. Hoewel de Vlaamse en Nederlandse literatuur tot hetzelfde taalgebied behoren en de filosofie en structuur van het op te richten VFL daardoor in grote lijnen gelijklopen met die van het Nederlandse model, is het VFL geenszins een breukloze kopie van de *Stichting Fonds voor de Letteren*. Het is veeleer een variant op het Nederlandse model, aangepast aan de concrete politieke, sociale en culturele situatie in Vlaanderen. Bovendien is het VFL geen volstrekt autonoom fonds, maar een organisatie waarvan de inhoudelijke autonomie in het formele kader van de bestaande Administratie Cultuur functioneert.

II. De doelstellingen van het Vlaams Fonds voor de Letteren

1. Vanuit het standpunt van de Vlaamse overheid, die de belangen van de Vlaamse Gemeenschap behartigt, wordt het VFL hoofdzakelijk beschouwd als een middel tot bevordering van de Nederlandstalige letteren.
2. Vanuit het standpunt van de auteur of vertaler heeft het VFL voornamelijk tot doel de sociaal-economische positie van auteurs en vertalers in Vlaanderen te verbeteren.
3. Het VFL steunt uitgevers met productiesubsidies die bijdragen tot de publicatie van voor de Nederlandstalige literatuur interessante, maar economische riskante projecten.
4. Het VFL geeft financiële steun aan tijdschriften waarin de Nederlandstalige literatuur centraal staat.
5. Het VFL biedt logistieke en financiële steun aan initiatiefnemers van en betrokkenen bij, voor de Nederlandstalige literatuur interessante, lezingen en evenementen.
6. Het VFL biedt aan de literaire verenigingen de middelen om hun werking en activiteiten te verzekeren en uit te bouwen.

De eerste doelstelling heeft voorrang op de tweede. Dat wil zeggen dat het VFL in geen geval wordt opgevat als een "OCMW" voor behoeftige schrijvers. Zo moet de toekenning van individuele subsidies altijd primair afhankelijk zijn van de kwaliteit en betekenis van het gepresteerde literaire werk.

De structureel beperkte vraag naar literair werk in een middelgroot taalgebied als het onze leidt tot een inkomen uit royalty's en honoraria voor auteurs en vertalers dat in het algemeen niet in een redelijke verhouding staat tot de geïnvesteerde literaire arbeid. Die situatie legitimeert een correctie van de markt. Door aanvullende inkomensbijdragen van de overheid via het VFL kunnen auteurs en vertalers die voldoen aan bepaalde eisen betreffende de kwaliteit en continuïteit van hun werk, ertoe in staat worden gesteld hun literaire vak als hoofdberoep met een enigszins redelijk inkomen uit te oefenen.

Het VFL moet ook worden gezien als een instrument om het Vlaamse en Nederlandse letterenbeleid verder en nauwer op elkaar af te stemmen, waarbij een rechtstreeks overleg tussen de *Stichting*

Fonds voor de Letteren en het VFL mogelijk wordt en een verdere harmonisering van de Nederlandse en Vlaamse subsidiestructuren kan worden nagestreefd. In het verslagjaar 1995 nam het bestuur van de *Stichting Fonds voor de Letteren* "het besluit de werkbeurzen voor Vlaamse schrijvers voor 2 of 3 jaar te continueren. Het Fonds nam dat besluit met het oogmerk dat de nieuwe minister van Cultuur, de heer Luc Martens, het tempo van de harmonisering van de subsidiesystemen verder opvoert". En de Nederlandse Staatssecretaris voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, de heer Aad Nuis, zei over het tekort op hun budget voor additionele honoraria : "Dit wordt veroorzaakt door de stroom aanvragen uit Vlaanderen. Aangezien Vlaanderen tot dusverre geen vergelijkbare subsidieregeling kent en aldus de mogelijkheid van cofinanciering ontbreekt, ben ik bereid dit tekort vooralsnog aan te vullen. Ik doe dat in de veronderstelling dat de regering van de Vlaamse Gemeenschap doorgaat met de geleidelijke doch substantiële verhoging van het subsidiebedrag voor letteren." (Aad Nuis, Pantser of ruggengraat, Cultuurnota 1997-2000). De oprichting van het VFL kan beschouwd worden als een significante stap voorwaarts in de richting van een gemeenschappelijk subsidiesysteem in Nederland en Vlaanderen.

Ten slotte kan het VFL advies verlenen aan de minister aangaande diens letterenbeleid.

III. De meerwaarde van het Vlaams Fonds voor de Letteren

III.1. Efficiëntie

Het VFL garandeert een grotere efficiëntie door de centralisatie van gegevens in de Algemene Commissie en het Bureau van het VFL. De bestaande Administratie Cultuur oefent een controlerende, coördinerende en boekhoudkundige functie uit, terwijl het VFL de inhoudelijke aspecten van het letterenbeleid bepaalt. Die duidelijke afbakening van functies draagt bij tot de doorzichtigheid van de administratieve procedures en stelt het VFL ertoe in staat om de toegekende subsidies tijdig uit te betalen, waardoor tijdschriftredacties, organisatoren van literaire lezingen en evenementen, auteurs, vertalers en uitgevers professioneel kunnen plannen en werken.

III.2. Continuïteit

Het VFL kan met zijn subsidiebeleid streven naar een continuïteit in de middelenverstrekking aan de

gesubsidieerden, indien de tussentijdse evaluatie van hun dossier dat legitimeert.

III.3. Communicatie

Door de afvaardiging van leden van de Algemene Commissie van het VFL in de verschillende Bijzondere Adviescommissies van het VFL bestaat er een structurele grondslag voor bestendig overleg. Bovendien wordt er ook een fundamentele basis gelegd voor een nauwe samenwerking met het kabinet van de minister onder wiens bevoegdheid het Vlaamse letterenbeleid ressorteert, doordat zijn vertegenwoordiger waarnemend lid is van de Algemene Commissie van het VFL en doordat twee ambtenaren van de Administratie Cultuur deel uitmaken van het Bureau van het VFL.

III. 4. Objectiviteit

De belangrijkste doelstelling van het VFL is de bevordering van de Nederlandstalige letterkunde in Vlaanderen. Daartoe is het van primordiaal belang dat op basis van kwalitatieve criteria steun wordt verleend aan personen, organisaties, uitgeverijen en instituties van wie het werk blijkt geeft van een hoog literair niveau. De kwalitatieve evaluatie van het literaire werk moet overgelaten worden aan deskundigen die voeling hebben met de materie en op basis van hun competentie en ervaring een gefundeerd oordeel kunnen vormen. De samenstellingsprocedure van de Commissies van het VFL moet een structurele garantie bieden voor die deskundigheid. Daarom worden de Algemene Commissie en de Bijzondere Adviescommissies van het VFL in de eerste plaats samengesteld op basis van een aantal criteria die borg staan voor deskundigheid, diversiteit en integriteit inzake letterkunde. Op die manier kan het VFL bij de toekenning van subsidies voorrang geven aan het literaire kwaliteitsoordeel dat, als het collectieve oordeel van experts, het dichtst een objectief oordeel benadert.

Door het feit dat de beleidsbevoegdheden inzake het Vlaamse letterenbeleid zeer duidelijk zijn verdeeld tussen de Administratie Cultuur en het VFL, waarbij de Administratie een controlerende en coördinerende functie uitoefent, ontstaat een strikt onderscheid tussen de instantie die de budgettaire middelen bepaalt en de instantie die ze besteedt. Dit decreet scheidt de formele en inhoudelijke bevoegdheden duidelijk van elkaar. Daardoor ontstaat een situatie waarin uitgave (VFL) en controle (Administratie) een complementair karakter krijgen, wat niet alleen een dynamischer subsidiebe-

leid mogelijk maakt, maar ook een correcte behandeling van de dossiers garandeert.

Door de installatie van een Commissie van Beroep in het VFL wordt een bijkomend controlemechanisme ingebouwd dat de objectiviteit van de beslissingsprocedures verhoogt.

III.5. Representativiteit

Door de afvaardiging van deskundigen uit de sector in de Algemene Commissie en de Bijzondere Adviescommissies van het VFL en door de beklemtoning van het literaire kwaliteitsoordeel, kan het VFL beschouwd worden als een beleidsinstrument dat de diversiteit van de literaire sector op redelijke wijze representeert.

III. 6. Pluriformiteit

Het VFL hanteert een rotatieprincipe : de leden van de Algemene Commissie en van de Bijzondere Adviescommissie worden na een bepaalde termijn vervangen, waardoor een stevige basis wordt gelegd voor artistieke en filosofische pluriformiteit.

IV. Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Dit artikel omschrijft een aantal begrippen, die verder in het decreet worden gehanteerd.

Artikel 3

Het Vlaams Fonds voor de Letteren, hierna bij afkorting het VFL te noemen, organiseert zijn inhoudelijk autonome werking binnen het formele kader van de bestaande Administratie Cultuur.

Artikel 4

Dit artikel stipuleert de inhoudelijke autonomie van het VFL inzake het Vlaamse letterenbeleid en de formele bevoegdheid van de Administratie Cul-

tuur inzake de coördinatie van en de controle op de procedurele werking van het VFL.

Artikel 5

De toekenning van subsidies door het VFL is gebonden aan bepaalde formele en inhoudelijke criteria.

1. Formele criteria

Bij elke vorm van individuele subsidie worden door het VFL geen middelen toegekend, wanneer het belastbaar inkomen van een auteur of vertaler uit literaire en niet-literaire arbeid in het jaar voorafgaand aan de subsidieaanvraag een vast te stellen inkomensplafond overschrijdt. Voor additionele honoraria en stimuleringsbeurzen geldt uitsluitend het inkomen uit niet-literaire arbeid als inkomensplafond.

Bij een belastbaar inkomen lager dan het inkomensplafond wordt voor de werkbeurzen niet meer dan het verschil tussen dat plafond en het belastbaar inkomen van de aanvrager uitgekeerd.

Er zijn twee soorten werkbeurzen : drie- tot zesmaandenwerkbeurzen voor auteurs of vertalers die hun literaire arbeid als nevenberoep uitoefenen, en acht tot twaalf maanden werkbeurzen voor auteurs of vertalers die hun literaire arbeid als hoofdberoep uitoefenen.

Bij werkbeurzen wordt gestreefd naar een continuering van maximaal drie jaar voor drie- tot zesmaandenbeurzen en van maximaal vier jaar voor acht- tot twaalfmaandenbeurzen, waarbij een jaarlijkse tussentijdse evaluatie wordt ingebouwd. Na het verstrijken van die termijn wordt de werkbeurs opnieuw vastgesteld. Bij twijfel over de productiviteit of de kwaliteit van het werk van de auteur of vertaler kunnen werkbeurzen worden toegekend voor de duur van een jaar.

Werkbeursaanvragen moeten steeds vergezeld zijn van een werkplan. Aanvragers moeten desgewenst bijkomende informatie verschaffen.

De continuering van tijdschriftsubsidies bedraagt maximaal drie jaar en is ook gebonden aan een jaarlijkse tussentijdse evaluatie.

Een productiesubsidie wordt toegekend aan één goedgekeurd project, al kan, indien het project daartoe aanleiding geeft, de uitbetaling ervan gespreid worden over verschillende jaren.

Reisbeurzen en stimuleringsbeurzen zijn eenmalige subsidies.

– Inhoudelijke criteria :

Het VFL kan subsidies alleen toekennen na de kwalitatieve evaluatie van het werk en de literaire ontwikkeling van de aanvrager.

Bij additionele honoraria wordt uitsluitend de literaire kwaliteit van het ingezonden werk geëvalueerd.

Voor werkbeurzen worden verschillende factoren geëvalueerd :

- verwachtingen en oordelen over de literaire kwaliteit van het werk van de aanvrager ;
- diens productiviteit ;
- de omvang van het oeuvre ;
- de (literaire) leeftijd ;
- het werkplan.

De evaluatie van de literaire kwaliteit van het werk moet doorslaggevend zijn.

Bij stimuleringsbeurzen gaat het om de kwaliteit van het reeds gepresteerde literaire werk en de verwachtingen inzake toekomstig literair werk. Bij reisbeurzen gaat het om het belang van de reis voor het werk van de auteur of vertaler en om de kwaliteit van zijn reeds geleverde literaire werk. Bij tijdschriftsubsidies gaat het om de relevantie voor de Nederlandstalige literatuur en de bestendige kwaliteit van het tijdschrift. Bij literaire lezingen en evenementen gaat het om de kwaliteit van en relevantie voor de Nederlandstalige literatuur van de voorgestelde programmatie en de betrokkenen. Bij productiebeurzen gaat het om de literaire relevantie, het vernieuwende karakter, de kwaliteit en het belang van het project voor de Nederlandstalige letteren, in relatie tot de literaire antecedenten van de aanvrager.

Het vertaalbeleid van het VFL richt zich op de vertaling van Nederlandstalige werken waarvan de kwaliteit en het belang voor de Nederlandstalige literatuur manifest zijn.

De literaire lezingen en evenementen hebben tot doel het lezerspubliek uit te breiden en vertrouwd te maken met de Nederlandstalige literatuur.

Het structurele aankoop- en distributiebeleid van het VFL richt zich zowel op gerenommeerd literair werk als op vernieuwende en experimentele literatuur. Het aankoopbeleid is primair bedoeld ter

ondersteuning van uitgevers, auteurs en vertalers ; het distributiebeleid is informatief en leesbevorderend en richt zich voornamelijk tot scholen, bibliotheken, literaire verenigingen en lectoraten Nederlands in het buitenland.

Met promotiecampagnes in binnen- en buitenland draagt het VFL bij tot de nationale en internationale uitstraling van de Nederlandstalige literatuur en kunnen artistieke en zakelijke contacten worden gelegd die voordelig zijn voor de toekomst van de Nederlandstalige letteren.

Artikel 6

Dit artikel stipuleert de algemene taakverdeling binnen het VFL.

Artikel 7

§§ 1 en 2. Deze paragrafen verzekeren de aanwezigheid van de overheid en van de sector in de Algemene Commissie van het VFL. Bij de samenstelling van de Algemene Commissie moet gestreefd worden naar een evenwichtige vertegenwoordiging van de literaire sector, door een beroep te doen op :

- auteurs en vertalers ;
- critici en essayisten ;
- academici ;
- uitgevers.

§ 3. Deze paragraaf bepaalt de ministeriële bevoegdheid inzake de benoeming en het ontslag van de leden van de Algemene Commissie van het VFL.

§ 4. Deze paragraaf verzekert het democratische karakter van de benoemingsprocedure van de voorzitter en ondervoorzitter van de Algemene Commissie.

§ 5. Hoewel de samenstellingsprocedure van de Algemene Commissie van het VFL de iure onderhevig is aan de bepalingen van het Cultuurpact, moeten de bijkomende selectiecriteria inzake deskundigheid en ervaring op literair vlak de facto borg staan voor de representativiteit van de Algemene Commissie voor de literaire sector.

§ 6. Deze paragraaf verhindert belangenvermenging in de Algemene Commissie van het VFL.

Artikel 8

Door de vertegenwoordiging van de voorzitter en de ondervoorzitter van de Algemene Commissie van het VFL in het Bureau, wordt een structurele basis gelegd voor bestendig overleg tussen het VFL en de Administratie Cultuur. Dat garandeert in sterke mate de continuïteit en efficiëntie inzake de voortgangscntrole van dossiers en de uitbetaling van toegekende subsidies.

Artikel 9

- § 1. Door de afvaardiging van telkens een lid van de Algemene Commissie in de Bijzondere Adviescommissies, wordt een vlotte communicatie verzekerd tussen de twee beleidsorganen van het VFL.
- § 2. Het commentaar op paragrafen 1, 2 en 5 van artikel 7 is mutatis mutandis van toepassing op deze paragraaf.
- § 3. Deze paragraaf verhindert belangenvermenging in de Bijzondere Adviescommissies van het VFL.

Artikel 10

Door de afvaardiging in de Commissie van Beroep van de voorzitters van twee Bijzondere Adviescommissies die niet betrokken zijn geweest bij de evaluatie van de verworpen aanvraag, wordt de beroepsprocedure in sterke mate geobjectiveerd.

Artikel 11

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 12

Dit artikel verzekert het democratische karakter van de vergaderprocedure in het VFL.

Artikel 13

- § 2. Door een eventuele reorganisatie van de Bijzondere Adviescommissies kan het VFL inspelen op belangrijke verschuivingen in het literaire landschap en ook de eigen werking voortdurend verbeteren.

Artikel 14

- § 1. Om een evenwicht te bewerkstelligen tussen de werkzaamheden van de Algemene Commissie van het VFL, die het dagelijks bestuur verzorgt en de algemene beleidslijnen uitstippelt, en de Bijzondere Adviescommissies, die concrete adviezen verstrekken over de lopende dossiers waarvoor een specifieke deskundigheid vereist is, wordt gekozen voor een procedure waarbij de Bijzondere Adviescommissies adviezen formuleren over alle lopende dossiers van het VFL, behalve die welke, vanwege hun algemene of onproblematische aard, onmiddellijk door de Algemene Commissie worden verwerkt.
- § 2. De adviesmateries voor de Bijzondere Adviescommissies van het VFL zijn afgebakend enerzijds op basis van literair-technische gronden, anderzijds op basis van praktische overwegingen. Omdat de meeste dossiers betrekking hebben op proza, wordt daarvoor een aparte adviescommissie geïnstalleerd. Het domein van de kinder- en jeugdliteratuur vraagt een eigen aanpak en kennis terzake, zodat ook daarvoor een aparte adviescommissie wordt opgericht.

Artikel 15

Doordat de formele werking en het secretariaat van het VFL grotendeels gevoerd worden door de ambtenaren van de Administratie Cultuur die deel uitmaken van het Bureau van het VFL, is er een duidelijke complementariteit tussen de inhoudelijke bevoegdheid over het subsidiebeleid inzake de letteren, die wordt waargenomen door de Algemene Commissie, en de formele bevoegdheid inzake dat subsidiebeleid, die wordt waargenomen door de Administratie Cultuur. Dat moet bijdragen tot een vlotte werking van het VFL.

Artikel 16

- § 1. Ook wanneer werkbeurzen en tijdschriften- en productiesubsidies gecontinueerd worden over verschillende jaren, moet de begunstigde zijn aanvraag elk jaar pro forma schriftelijk indienen bij het VFL, om een tussentijdse evaluatie van zijn dossier mogelijk te maken.
- § 3. De motivering van de besluiten van de Algemene Commissie dragen bij tot de transparantie van de beslissingsprocedure binnen het VFL.
- § 4. De beroepsprocedure van het VFL voorziet in een bijkomende controle die, ook door de samenstelling van de Commissie van Beroep, moet bijdragen tot de objectiviteit van het subsidiebeleid van het VFL.
- § 5. Deze paragraaf verhindert eventuele belangenvermenging in het VFL. Er moet wel gestreefd worden naar een systeem waarbij de dossiers van leden van het VFL behandeld kunnen worden door de Nederlandse *Stichting Fonds voor de Letteren* en omgekeerd.

Artikel 17

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 18

De suggesties vanwege het Bureau aan het VFL inzake budgettaire planning moeten bijdragen tot een evenwichtig, efficiënt en rationeel beleid van het VFL op financieel en organisatorisch vlak. De administratieve controle op het VFL door de Administratie Cultuur moet leiden tot een degelijke coördinatie tussen de Vlaamse overheid en het VFL. Het actie- en meerjarenbeleidsplan moet leiden tot een weloverwogen en toekomstgericht subsidiebeleid. Het jaarverslag biedt een overzicht van de belangrijkste verwezenlijkingen en beslissingen van het VFL.

Artikelen 19 en 20

Deze artikelen behoeven geen commentaar.

Kathy LINDEKENS
Tuur VAN WALLENDael
Jos STASSEN
Nelly MAES

VOORSTEL VAN DECREET

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° de minister : de minister die bevoegd is voor het Vlaamse letterenbeleid ;
- 2° auteur : producent van Nederlandstalig literair werk ;
- 3° vertaler : vertaler van literair werk in of uit het Nederlands ;
- 4° werk beurs : financiële bijdrage aan het inkomen van een auteur of vertaler, uitbetaald in maandeenheden, die de begunstigde in staat stelt zich gedurende een periode intensief te wijden aan literaire arbeid ;
- 5° additioneel honorarium : supplementaire subsidie die op het door een auteur of vertaler van een uitgever ontvangen honorarium voor gepubliceerd of anderszins openbaar gemaakt literair werk ;
- 6° tijdschriftsubsidie : subsidie aan een tijdschrift waarin de Nederlandstalige literatuur of in of uit het Nederlands vertaalde literatuur centraal staat ;
- 7° productiebeurs : eenmalige subsidie toegekend voor de financiering van een voor de Nederlandstalige literatuur interessant, maar economisch riskant project ;
- 8° reisbeurs : aan auteur of vertaler verleende bijdrage in de kosten van een, binnen een bepaalde termijn te ondernemen, reis, die leidt of bijdraagt tot de publicatie van een literair werk ;

9° stimuleringsbeurs : eenmalige subsidie toegekend aan een beloftevolle en vernieuwende auteur of vertaler die aan het begin van zijn of haar professionele ontwikkeling staat.

HOOFDSTUK II

De oprichting en taak van het Vlaams Fonds voor de Letteren

Artikel 3

Onder de benaming Vlaams Fonds voor de Letteren, bij afkorting VFL, wordt een fonds opgericht binnen de Administratie Cultuur, Afdeling Letteren van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 4

De Administratie Cultuur oefent een coördinerende en controlerende functie uit over het VFL, dat het, door de Vlaamse regering bepaalde, budget voor de letteren besteedt.

Artikel 5

§ 1. Het VFL heeft tot doel de Nederlandstalige letteren en de vertaling in en uit het Nederlands van literair werk te ondersteunen en de sociaal-economische positie van auteurs en vertalers te verbeteren.

§ 2. Daartoe kan het VFL onder meer :

- a) werkbeurzen toekennen aan auteurs en vertalers ;
- b) additionele honoraria toekennen aan auteurs en vertalers ;
- c) stimuleringsbeurzen toekennen aan auteurs en vertalers ;
- d) reisbeurzen toekennen aan auteurs en vertalers ;
- e) tijdschriftsubsidies toekennen aan tijdschriften waarin de Nederlandstalige literatuur centraal staat ;

- f) vertalingen in en uit het Nederlands subsidiëren ;
- g) literaire lezingen subsidiëren ;
- h) literaire evenementen subsidiëren ;
- i) literaire verenigingen subsidiëren ;
- j) een structureel aankoop- en distributiebeleid voeren ten behoeve van Nederlandstalig literair werk ;
- k) de uitstraling van de Nederlandstalige literatuur in binnen- en buitenland bevorderen ;
- l) productiebeurzen toekennen aan uitgevers voor de publicatie van, voor de Nederlandstalige literatuur interessante maar economisch riskante, projecten.

HOOFDSTUK III

De organisatie van het Vlaams Fonds voor de Letteren

Artikel 6

Het VFL bestaat uit een Algemene Commissie en vijf Bijzondere Adviescommissies, die in gezamenlijk overleg en onder controle van de Administratie Cultuur het letterenbudget besteden. De beroepsprocedure is in handen van een Commissie van Beroep. Daarnaast krijgt het VFL logistieke steun van een Bureau.

Artikel 7

§ 1. De Algemene Commissie bestaat uit elf leden, die voor vier jaar worden benoemd, uitgezonderd de voorzitter en de ondervoorzitter die drie jaar zitting nemen. Hun mandaat kan eenmaal worden verlengd. Een vertegenwoordiger van de minister heeft een permanent mandaat als waarnemend lid in de Algemene Commissie.

§ 2. De eerste Algemene Commissie wordt benoemd door de minister, op voordracht van de Raad voor de Kunst.

De helft van de leden van de eerste Algemene Commissie heeft zitting voor een termijn van twee jaar.

§ 3. De minister benoemt de leden van de Algemene Commissie, op voordracht van de zittende Algemene Commissie.

De minister ontslaat de leden van de Algemene Commissie, na afloop van hun zittingstermijn of op verzoek van de zittende Algemene Commissie.

§ 4. De Algemene Commissie benoemt, bij gewone meerderheid, onder haar leden een voorzitter en een ondervoorzitter.

§ 5. Om in aanmerking te komen voor het lidmaatschap van de Algemene Commissie, moeten de kandidaten aan de volgende criteria voldoen :

- 1° de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt ;
- 2° als auteur : minstens twee Nederlandstalige boekpublicaties (niet in eigen beheer uitgegeven) ;
- 3° als vertaler : minstens twee literaire vertalingen in of uit het Nederlands in boekvorm (niet in eigen beheer uitgegeven) ;
- 4° als criticus/essayist : minstens één boek gepubliceerd hebben over Nederlandstalige literatuur (niet in eigen beheer uitgegeven) of minstens tien bijdragen geleverd hebben over literatuur in literaire tijdschriften verschenen in het jaar voorafgaand aan het mandaat in de Algemene Commissie of, gedurende ten minste twee jaar voorafgaand aan het lidmaatschap van de Algemene Commissie, op regelmatige basis bijdragen geleverd hebben over literatuur aan kranten of weekbladen ;
- 5° als academicus : verbonden zijn aan de Faculteit Letteren en Wijsbegeerte van een universiteit of docent Wijsbegeerte of Literatuurwetenschap zijn aan een hogeschool.

§ 6. Het lidmaatschap van de Algemene Commissie is onverenigbaar met een politiek mandaat.

Artikel 8

Het Bureau bestaat uit vier leden :

- a) twee ambtenaren aangewezen door de minister, en ;

- b) de voorzitter en de ondervoorzitter van de Algemene Commissie van het VFL.

Artikel 9

§ 1. De vijf Bijzondere Adviescommissies bestaan elk uit vijf leden :

- a) een lid, dat ook zitting heeft in de Algemene Commissie, treedt op als voorzitter ;
- b) drie leden, die geen zitting hebben in de Algemene Commissie, worden benoemd door de Algemene Commissie. Zij zijn voor twee termijnen van twee jaar in functie ;
- c) een ambtenaar-secretaris zonder stemrecht, van de Administratie Cultuur, die zitting mag hebben in verschillende Bijzondere Adviescommissies en zijn taak mag combineren met een functie in het Bureau van het VFL.

§ 2. De leden van de Bijzondere Adviescommissies moeten voldoen aan de voorwaarden van artikel 7, § 5.

§ 3. Het lidmaatschap van de Bijzondere Adviescommissies is onverenigbaar met een politiek mandaat.

Artikel 10

De Commissie van Beroep bestaat uit drie leden :

- a) de voorzitter van de Algemene Commissie.
- b) de voorzitters van twee Bijzondere Adviescommissies die geen adviezen hebben verstrekt over de verworpen aanvraag.

HOOFDSTUK IV

De werking van het Vlaams Fonds voor de Letteren

Artikel 11

§ 1. De besluiten van de Algemene Commissie en de Bijzondere Adviescommissies worden geno-

men bij meerderheid der uitgebrachte stemmen.

§ 2. De leden van de Algemene Commissie en de Bijzondere Adviescommissies stemmen zonder last of ruggespraak.

§ 3. De vertegenwoordiger van de minister zetelt als waarnemend lid in de Algemene Commissie en heeft als dusdanig geen stemrecht.

§ 4. Om geldig te beslissen moet de meerderheid van de leden aanwezig zijn. Is dat niet het geval, dan wordt na ten minste 3 dagen en na uiterlijk 30 dagen een nieuwe vergadering bijeengeroepen, waarop geldig kan worden beslist ongeacht het aantal aanwezigen.

§ 5. De Algemene Commissie, die door de voorzitter wordt bijeengeroepen, vergadert minstens eenmaal per maand. Ze moet bovendien worden bijeengeroepen indien de vertegenwoordiger van de minister of drie leden van de Algemene Commissie erom verzoeken.

§ 6. De leden van de Algemene Commissie en van de Bijzondere Adviescommissies worden voor hun werkzaamheden vergoed a rato van het aantal afzonderlijke dossiers waarover zij hebben beslist. De vergoeding wordt vastgesteld door de minister.

Artikel 12

De voorzitter van de Algemene Commissie is verplicht een onderwerp op de agenda van de volgende vergadering te plaatsen, wanneer dat door de vertegenwoordiger van de minister of door een lid van de Algemene Commissie of van een Bijzondere Adviescommissie schriftelijk is aangevraagd.

Artikel 13

§ 1. De Algemene Commissie staat in voor het beheer van het VFL en beslist over de besteding van de subsidies van het letterenbudget. Ze wordt hierin bijgestaan door vijf Bijzondere Adviescommissies.

§ 2. De Algemene Commissie kan, afhankelijk van de toename van het aantal dossiers en van de werkdruk, het aantal Bijzondere Adviescommissies en hun samenstelling of interne organisatie herzien.

Artikel 14

- § 1. De vijf Bijzondere Adviescommissies formuleren adviezen over de lopende dossiers van het VFL.
- § 2. De vijf Bijzondere Adviescommissies formuleren adviezen over afgebakende materies die betrekking hebben op de onderscheiden taken van het VFL, beschreven in artikel 5 :
- a) de eerste Bijzondere Adviescommissie over werk- en stimuleringsbeurzen en additionele honoraria proza ;
 - b) de tweede Bijzondere Adviescommissie over werk- en stimuleringsbeurzen en additionele honoraria poëzie, essay en theater ;
 - c) de derde Bijzondere Adviescommissie over werk- en stimuleringsbeurzen en additionele honoraria kinder- en jeugdliteratuur ;
 - d) de vierde Bijzondere Adviescommissie over productie- en reisbeurzen, het aankoop- en distributiebeleid en het vertaalbeleid ;
 - e) de vijfde Bijzondere Adviescommissie over tijdschriftsubsidies, literaire evenementen en verenigingen.

Artikel 15

Het Bureau heeft een tweevoudige functie :

- 1° het centraliseert de gegevens van het VFL ;
- 2° het coördineert en controleert de formele werking van het VFL.

Artikel 16

- § 1. De subsidieregeling van het VFL is gebonden aan termijnen waarbinnen schriftelijke aanvragen moeten worden ingediend. Aanvragen die het VFL bereiken na de uiterste inzenddatum, worden niet in behandeling genomen. De termijn waarbinnen toegekende subsidies moeten worden uitbetaald, wordt ook vastgelegd.
- § 2. Alleen auteurs die Nederlandstalig werk produceren of vertalers die literair werk vertalen

in of uit het Nederlands, komen in aanmerking voor subsidiëring door het VFL.

- § 3. De subsidieaanvrager wordt schriftelijk op de hoogte gebracht van het besluit van het VFL. Dat besluit moet gefundeerd en beargumenteerd zijn.
- § 4. Auteurs, vertalers en organisaties van wie de subsidieaanvraag door het VFL werd verworpen, kunnen beroep aantekenen tegen die beslissing. Bij ontvankelijkheid van het beroep beslist de Commissie van Beroep over de geldigheid van het beroep. Die beslissing wordt pas erkend, wanneer ze is bekrachtigd door de Algemene Commissie.
- § 5. De leden van de Algemene Commissie en de Bijzondere Adviescommissies komen zelf niet in aanmerking voor subsidiëring door het VFL.

HOOFDSTUK V

De middelen van het VFL

Artikel 17

De middelen voor subsidies van het VFL aan auteurs, vertalers, uitgevers, tijdschriften en literaire organisaties, evenals de middelen voor de werking van het VFL en voor door het VFL gefinancierde, projecten en aankopen worden door de Vlaamse regering beschikbaar gesteld binnen de perken van de begroting.

Artikel 18

Het VFL dient jaarlijks een budgettaire balans in van het afgelopen jaar, een jaarverslag, een actieplan en een meerjarenbeleidsplan bij het Bureau, dat constructieve suggesties formuleert inzake budgetbeheer en werkplanning. De Administratie Cultuur kan te allen tijde gegevens van het VFL opvragen.

Artikel 19

De boekhouding van het VFL wordt gecontroleerd door het Rekenhof.

Artikel 20

Dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse regering vast te stellen datum en uiterlijk zes maanden na de bekendmaking van het decreet in het Belgisch Staatsblad.

Kathy LINDEKENS

Tuur VAN WALLENDael

Jos STASSEN

Nelly MAES
